

Helyesírási teszt

Helytelen szöveg:

A jóga órán kényelmes ruhát viseljük, öltözkünk megválogatásakor figyelünk arra hogy ruházatunk ne akadályozzon a mozgásban. Ne legyen rajtunk bőszárú rövidnadrág, túl feszes vagy túl bő póló, szemüveg, stb. Ne felejtsünk el magunkkal hozni egy törülközőt és arra is ügyeljünk, hogy az óra végén ki tudjuk cserélni az átizzalt ruhadarabjainkat. Ha azt szeretnénk, hogy minőségi élményben legyen részünk, muszály odafigyelnünk a részletekre!

Arra kérjük a kedves vendégeinket, hogy értékeiket ne hagyják az öltözőben! Amit nem szeretnének bevinni az órára, adják oda Kovács Mariann-nak a recepción. Az órák díját készpénz és bankkártyával is ki fizethetik.

Helyes szöveg:

A jógaórán kényelmes ruhát viseljük, öltözkünk megválogatásakor figyelünk arra, hogy ruházatunk ne akadályozzon a mozgásban. Ne legyen rajtunk bő szárú rövidnadrág, túl feszes vagy túl bő póló, szemüveg stb. Ne felejtsünk el magunkkal hozni egy törülközőt, és arra is ügyeljünk, hogy az óra végén ki tudjuk cserélni az átizzadt ruhadarabjainkat. Ha azt szeretnénk, hogy minőségi élményben legyen részünk, muszáj odafigyelnünk a részletekre!

Arra kérjük a kedves vendégeinket, hogy értékeiket ne hagyják az öltözőben! Amit nem szeretnének bevinni az órára, adják oda Kovács Mariann-nak a recepción. Az órák díját készpénzzel és bankkártyával is kifizethetik.

Magyarázat:

1) „Sok alárendelő összetett szó elő- és utótagja között olyan, bonyolult kapcsolat van, hogy az összetétel csak többszavas szerkezettel értelmezhető. Így például: *vámvizsgálat* (= vámnál végzett, vámmal kapcsolatos vizsgálat); *csigalépcső* (= a csiga házához hasonló lépcső); stb. Az ilyen, úgynevezett jelentéstömörítő összetételek tagjait egybeírjuk (...). [Vö. 139.]”¹

2) „A tagmondatok határán a vesszőt mindig ki kell tenni, akár van kötőszó, akár nincs (...).”²

3) „Az alanyos, a minőségjelzős és a mennyiségjelzős szókapcsolatok tagjait általában különírjuk egymástól, például (...). [Vö. 117.]”³

4) „(...) Mivel a felsorolások végére tett stb. rövidítésben a s kötőszó rejlik (= *s a többi*), a csupa vesszős felsorolás végén nem kell eléje vessző (...). [de vö. 248. b].”⁴

5) „A tagmondatokat bevezető *és, s, meg, vagy* kötőszó előtt is ki kell tenni a vesszőt (...).”⁵

6) „(...) Az egynél több szóelemből álló szóalakokat általában a szóelemző írásmód alapján írjuk le. Természetesen ezt gyakran észre sem lehet venni, hiszen például a *házban, kertnek, lóval* szóalakot a kiejtés alapján is így íránk.

A szóelemző írásmód érvényesítése akkor válik különösen fontossá, ha a szó egészét másképp mondjuk ki, mint a szóelemeket külön-külön, például: *kertje* [kertye] = *kert + je*; *néztük* [nésztük] = *néz + t + ük*; *község* [kösség] = *köz + ség*; *szállnak* [szálnak] = *száll + nak* (...).”⁶

¹ A magyar helyesírás szabályai: 111.

² Uo.: 244. a.

³ Uo.: 105.

⁴ Uo.: 248. d.

⁵ Uo.: 244. b.

⁶ Uo.: 48.

7) „(...) A több szótagú szavak legnagyobb részében *ly*-nal jelöljük a szó végén ejtett [j]-t, például: *akadály, bagoly, csekély, fogoly, harkály, kevély, kristály, mosoly, osztály, ragály, tartály; Gergely, Ipoly, Mihály*. Kivétel például: *lakáj, muszáj, papagáj*. A szó végén *j*-vel írandó szavak között többségben vannak az *aj, ej* végűek, például: *csevej, dörej, duhaj, karaj* (és *karéj*), *óhaj, olaj, robaj, sóhaj, talaj, tolvaj, zörej, zsvaj*. Kivétel például: *karvaly, pehely, tavaly, zszindely* (...).”⁷

8) „(...) Az egynél több szóelemből álló szóalakokat általában a szóelemző írásmód alapján írjuk le. Természetesen ezt gyakran észre sem lehet venni, hiszen például a *házban, kertnek, lóval* szóalakot a kiejtés alapján is így íránk.

A szóelemző írásmód érvényesítése akkor válik különösen fontossá, ha a szó egészét másképp mondjuk ki, mint a szóelemeket külön-külön, például: *kertje* [kertye] = *kert + je*; *néztük* [nésztük] = *néz + t + ük*; *község* [kösség] = *köz + ség*; *szállnak* [szálnak] = *száll + nak* (...).”⁸

9) „A *-val, -vel* és a *-vá, -vé* határozórag magánhangzóra végződő tőhöz alapalakjában kapcsolódik, például: *babával, kővé; csehvel, pléhvé*. (A *h* végű szavak egy része – ha a *h*-t bennük nem ejtjük ki [vö. 74., 82. e]) – magánhangzós tövűnek számít.) Mássalhangzós végű tőhöz járulva a *-val, -vel* és a *-vá, -vé* rag *v* eleme a szótő végső mássalhangzójával azonossá válik (hasonul hozzá); ezekben az alakokban a *tő* és a *toldalék* határán hosszú mássalhangzót írunk, például: *dobbal, emberré, jósággal, szénnel; Allahhal, dohhál*. (Ez utóbbi szavak alapformájában kiejtjük a *h*-t, ezért ezek kiejtésük szerint is mássalhangzós tövűek.)”⁹

10) „Ha az igekötő közvetlenül az előtt az ige (vagy igenév) előtt áll, amelyikhez tartozik, egybeírjuk vele: *átad, benéz, felnyit v. fölnyit, lebecsül, visszaszerez; kiállítani, megtartó, eldobott, szembeszállva; stb*. Hasonlóképpen: *megtartás, szembeszállás stb*. – Igekötők lehetnek a következők: *abba, agyon, alá, át, be, bele, benn, egybe, el, ellen, elő, előre, fel v. föl, félbe, félre, felül v. fölül, fenn v. fönn, hátra, haza, helyre, hozzá, ide, keresztül, ketté, ki, körül, közbe, közre, külön, le, meg, mellé, neki, oda, össze, rá, rajta, széjjel, szembe, szerte, szét, tele, tova, tovább, tönkre, túl, újjá, újra, utána, végbe, végig, vissza stb*.”¹⁰

Forrás:

A magyar helyesírás szabályai: Tizenkettedik kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2015.

⁷ A magyar helyesírás szabályai: 88.

⁸ Uo.: 48.

⁹ Uo.: 41.

¹⁰ Uo.: 120. a.